

מבית החוראה "מסורת אבות" מאת הרח"ג ר' שמעון סימון שליט"א

לרגל הולדת בני ובואו בבריתו של אברהם אבינו אציג ב' הערות על סדר הרמב"ם הלכות מילה.

הערות ברמ"ם הלכות מילה

(א) ברמב"ם הלכות מילה פ"א ה"ח ז"ל: אין מלין לעולם אלא ביום אחר עלות השמש. בין ביום השמיני שהוא זמנה בין שלא בזמנה שהוא ממשעיו והלילה שנקרא (ויקרא יב-ג) ביום השמיני ביום ולא בלילה. מל משעלה צמוד השחר פשוט. וכל היום פשוט למילה. ואף על פי כן מצוה להקדים בתחלת היום שריזון מקדימין למצות: עכ"ל. הנה יש לדון דכתב הרמב"ם דאי מל מעלות השחר כשר, ויש לדון אי מל בלילה יצא ידי חובת מילה ולא צריך להטיף דם ביום או"ד שצריך, ואף מה שכתב הרמב"ם שמל מעלות השחר כשר זה שאף מצות מילה יצא אך לעולם אי מל בלילה נמי יצא ידי מילה אך לא קיים מצות מילה, אולם שוב לא צריך להטיף דם? וצ"ע בדעת הרמב"ם, ועיין הגהות מיימוניות.

(ב) ברמב"ם הלכות מילה פ"א ה"ד ז"ל: מי שנוול בחדש השביעי לעבורו אם נולד שלם הרי זה וולד של קימא ומלין אותו בשבת. ספק בן שבועה ספק בן שמונה מלין אותו בשבת על פל פנים. אם בן שבועה הוא ושלם הוא בדין הוא שידקה שבת. ואם בן שמונה הוא הרי זה ששלם פמחתך בשר הוא לפי שנה נפל אם הוא בן שמונה: עכ"ל. קצת צ"ב כפילות הלשון אם הוא בן שמונה. הרמב"ם דבן שמונה חשוב כאבן ואסור לטלטלו בשבת, וא"כ לכאורה אף דבן שמונה הרי הוא כנפל וכמתך בשר הוא, אך סו"ס אסור לטלטלו, ודל מהכא אסור חובל בשבת אך איכא איסור טלטול? ודילמא מיירי שמחתך בלי לטלטלו, אולם זה דבר קשה במציאות לימול ולא לטלטלו כלל. ונראה לומר דכיון דאיכא ספק דאורייתא, ספק מצוה דאורייתא למול וחובל ליכא כלל, דאי בנוול בשמיני הוי כמתך בשר א"כ לא דוחים ע"י אסור דרבנן מצוה דאורייתא של מילה, לכך לא איכפת לן כלל הך איסור טלטול, אולם בהלכה י"ג מיירי בודאי בשמיני ולכך אסור לטלטלו דחשיב כאבן, ע"כ.

סיפור השבת

תולין הקלקלה במקולקל

מסופר על מלך רם ונישא, אהב ישראל, ששלט בתנ"ך ובמדרשי חז"ל ואהב לשוחח עם רב גדול בישראל בדברי חז"ל. ועמו נועץ בענייני הממלכה וכן החליפו דעות בענייני דת ואמונה. ופעם כשישב לסעוד ליכם יחד בארמון המלוכה של המלך את הרב: "בפרשת השבוע מסופר על עשיו ומעלליו. אך באו חז"ל והגדישו את הסאה באומרים שביום שמת אברהם ובישל יעקב נזיד עדשים להברות את האבל, יצחק אביו, יובא עשיו מן השדה והוא עיף". הסבירו זאת חז"ל: "עייף מרציחה שרצה את נמרוד ולקח ממנו את בגדי החמודות שהיו שייכים לאדם הראשון ובאותו יום עבר חמש עבירות חמורות". אמר ר' יוחנן: "חמש עבירות עבר אותו רשע באותו יום: בא על נערה המאורסה, הרג את הנפש (נמרוד), כפר בתחיית המתים, כפר בעיקר וכיזה את הבכורה". וכי מניין להם זאת והלא בתורה מוזכר רק שביזה את הבכורה "ויבו עשיו את הבכורה" ואילו על דוד המלך ע"ה, שכתוב במפורש בנביא שחטא במעשה בת שבע ואף אוריה נהרג בגללו, באים חז"ל והופכים את הקערה על פיה ואומרים: "כל האומר דוד חטא, אינו אלא טועה". זאת אומרת: שהחכמים מבארים את התנ"ך לפי אינטרסים אשישים שלהם. כנראה שמרוב שנאתם לעשיו ובאישו את ריחו וטפלו עליו כל זאת, מפני שהשנאה מקלקלת את השורה".

ענה לו הרב: "תן לי זמן ואענה לך תשובה". והנה, כשהגישו את האוכל, קם המלך לרחוץ ידיו והניח טבעתו על גבי השולחן. הרב לקח את הטבעת והכניסה לכיסו מבלי שאיש ירגיש בכך. במהלך הסעודה הגיע מזכיר המלך ובידו מכתב דחוף שהמלך היה צריך לחתום עליו בטבעת המלך. חיפש המלך אחר הטבעת ואיננה כאילו בלעה אותה האדמה. קרא לעבדו הכושי וציווה עליו להביא מיד את הטבעת שגנב, וכשענה העבד שלא ראה כלל את הטבעת, קצף המלך מאוד וחמתו בערה בו, וציווה לזקיקים להלקותו עד שיודה באשמה. אח"כ הודיע שאם לא יחזיר את הגניבה אשר גנב, אחת דתו להמית!

מציא הרב שעת כושר ופנה אל המלך: "כבוד המלך ירום הודו! מדוע לא חשדת בי שאני לקחתי את הטבעת הרי אני ישבתי לצדך, ומדוע ישר חרצת משפט והפלת את החשד על העבד הכושי ללא חקירה ודרישה ואף צוית להלקותו עד זוב דם חירפת וביזית אותו בלשונך ואף אימתת להורגו?" אמר לו המלך: "חלילה לי מעשות כדבר הזה, לחשוך ברב גדול ישר ונאמן ובעל מדות תרומיות ונעלות חכם והוגה דעות שישלח ידו בגניבה, אפילו לא עלה בדעתי לחשוב כך. אבל העבד מטבעו סורר ומורה "עבדא בהפקירא ניתא ליה", עבד רע-מעללים גנב, שקרן, ידו בכל ויד כל בו, אינו הולך ד' אמות ללא נטילת חפץ כלשהוא".

מכאן תשובה לשאלתך. שהרי דוד המלך ע"ה, נעים ומירות ישראל, איש צדיק וחסיד בעל מדות תרומיות וה' עמו, בכל אשר הוא עושה, ה' מצליח בידו. כמו שנאמר: "ויהי דוד לכל דרכיו משכיל, וה' עמו", וצדיקים אין חטא בא על ידם. חלילה לנו לחשוך בו שחטא. לכן "כל האומר דוד חטא, אינו אלא טועה". אבל עשיו הרשע, כידוע, היה מושחת, רע-מעללים ומשולח רסן. תאוותו היתה חסרת מעצורים, לקח נשים מתחת יד בעליהן ועינה אותן, ורצח את נמרוד כדי לקחת את בגדי החמודות. אדמוני, שנוול במזל מאדים וטבעו לרצוח. וכן הוא עצמו אמר: "יקרבו ימי אבל אבי ואהרגה את יעקב אחי", אם כן יש לתלות בו עבירות הללו, כי תולים הקלקלה במקולקל". כששמע זאת המלך, הודה לרב על חכמתו ופקחותו והאמין באמיתות התורה הקדושה.

מדור "מעשה אבות" סיפור על רבינו הגדול זיע"א

השגחה פרטית למקיים כיבוד הורים

עובדה נפלאה שמעתי מדודי הרב מ. ז. שליט"א שסיפר שבעוד רבינו היה אברך צעיר, אז הם נתקשו למצוא דירה וכבר תם זמן השכירות ולא ידעו את נפשם, רבינו ברוחב ליבו אמר לו: מה הבעיה, בואו אלינו בינתיים! וכן הוה, והוא התחיל לשאול היכן אניה את כל חפציי? אומר לו רבינו: בוא, תתחיל להביא! והוא מביא עוד ועוד, סידר זאת רבינו בחדר השבת(סלון), עד שבי"ה הכל היה מונח בצורה מסודרת ומצומצמת, וכמדומני שאף גרו שם במשך אותו זמן. עשיית חסד באופן מעורר השתאות. והנה כך מספר דודי: היה זה תקופת אדר, ערב פורים דפרוים, והנה הם הולכים ברחוב ופתאום רבינו פונה אליו: ר' מרדכי, אני רוצה לשאול אותך שאלה, הוא היה קצת נבוך ואמר: אתה רוצה לשאול אותי? ! אתה מספיק חכם! בטח להכריע באותה שאלה! וממשיך רבינו לשאול: תראה, אני רגיל כל י"ד ללכת לפורים להורים לשמח אותם, ואני רגיל לקנות למור אבי משלוח מנות בקבוק ערק, וכך כל שנה אני עושה, והנה השנה אני רואה שיש לי רק שלושה עשר שקלים, ובקבוק ערק עולה שלושה עשר שקלים, ואם אני יעשה כבכל שנה לא ישאר לי כסף לקנות את מה שצריך לט"ו למשלוח מנות פה, ואני לא יודע מה לעשות, האם לקנות כי אני יודע שזה ישמח את מור אבי או שהשנה אני יוותר על זה? ענה לו ר' מרדכי: תחליט אתה! זו שאלה קשה מידי! רבינו ממשיך להתלבט ובסוף הגיע להחלטה, כן גם השנה אני אקנה בקבוק ערק וה' יעזור הלאה, ועל של עתה באנו, נכנס רבינו לחנות וקונה את הבקבוק ערק כדרכו בכל שנה, וכך מספר הרב מרדכי שליט"א, והנה רק הם יוצאים מהחנות מהלך כמה צעדים, צדו עיני רבינו על הריצפה כמה מטבעות, רבינו קורא לעברו: רב מרדכי, תראה! הוא מתחיל להרים את המטבעות, והנה בדיוק הוא מרים שלושה עשר שקלים לא פחות ולא יותר, בדיוק כפי עלות הערק שקנה זה הרגע בשביל מור אביו לשמחת הפורים, נדהם גיסו מההשגחה הפרטית המלווה את רבינו זיע"א.

- * להצלחת ולזיווג הגון לתורם בעילום שם ובני משפחתו בכל הענינים
- * וכן לרפוא"ש רינה בת אברהם ובדרה, ומלכה בת זהרה בתושח"י
- * וכן לרפוא"ש בנו"ג בעילום שם
- * לע"נ ראובן בן לאה,
- גבריאל בן ברכה, רחל בת שרה,
- ושרה בת תורכיה, ת.נ.צ.ב.ה.א.

ההבטחה הפלאית

רבינו הגדול זיע"א הבטיח 'כל מי שיבוא אלי בפרט זוג שלא זכו לפרי בטן יוושעו בעז"ה', רבינו מנוחתו כבוד בבה"ח סנהדריה בסמוך לציון מרן זיע"א

הבית בהבנותו

קח אמה ב 101 נש x 36 והיה שותף נצח לדורות בהעמדת בית לה' ולתורתו

דבר המערט

* ברוך ה' כמידי יום מתקיים לימוד טעמי המקרא לילדים בבית מדרשינו רחוב שערי פינה 13 ירושלים, בשעה 18:00.

* ישיבת קיבוץ איכותית בירושלים ברמה גבוהה מקבלת בחורים לזמן חורף מגיל עשרים ומעלה, ליצירת קשר: 0534142071

החנהלה